

Saksframlegg

FORSLAG OM NY ENERGI- OG KLIMAHANDLINGSPLAN FOR TRONDHEIM MED

BAKGRUNN I ET KLIMASAMARBEID MED NTNU

Arkivsaksnr.: 06/16582

Forslag til innstilling:

1. Bystyret tar klimarapporten til Program for Industriell økologi (IndEcol) ved NTNU til orientering.
2. Bystyret ber Rådmannen om å utarbeide en ny kortfattet energi- og klimahandlingsplan med fokus på utslippskilder hvor kommunen har virkemidler til å påvirke utslippene. Planen skal legges fram til politisk behandling i løpet av våren 2008. Planen skal søkes finansiert blant annet med støtte fra Enova.
3. I årets budsjett er det avsatt kr 150.000 til å ferdigutvikle registreringsverktøyene til IndEcol samt til en klimahøring. Bystyret ber om at disse midlene inngår i arbeidet med en ny energi- og klimahandlingsplan. Midlene skal anvendes til videre utredningsbehov knyttet til lokalt klimagassregnskap, hvor oppfølging av verktøyene til IndEcol inngår.

Trondheim kommune

Saksutredning:

Bakgrunn

Trondheim kommune har som målsetting å redusere utslippene av CO₂ med 20% i 2008-2012 sammenlignet med utslippene i 1991. En lokal klimahandlingsplan ble utarbeidet i år 2000. Det ble samtidig nedsatt et politisk oppnevnt Klimautvalg som har fulgt gjennomføringen av planen.

Bystyret tok i 2005 initiativ til et prosjektsamarbeid mellom Miljøenheten og Program for Industriell Økologi (IndEcol) ved NTNU. Endelig sluttrapport fra prosjektet ble overlevert Miljøenheten i februar 2007. Formålet med prosjektet var å kartlegge og identifisere usikkerhet knyttet til tilgjengelige data om klimagassutslipp lokalt samt å foreslå nye og bedre beregningsmetoder. Rapporten setter spesielt fokus på klimagassutslipp fra kommunens egen virksomhet.

I det vedtatte budsjettet for 2007 ble Rådmannen bedt om å vektlegge arbeidet med den lokale klimahandlingsplanen. Formannskapet sluttet seg i februar til anbefalingene i Lavutslippsutvalgets rapport om et klimavennlig Norge (NOU 2006: 18). Lavutslippsutvalget skisserer løsninger for hvordan Norges utslipp av klimagasser kan reduseres med 2/3 innen 2050.

Rådmannen presenterer nedenfor hovedresultatene av prosjektsamarbeidet med IndEcol samt forslag til videre oppfølging.

Rapportens hovedkonklusjoner

Statistisk sentralbyrå (SSB) foretar i dag årlige beregninger av utslippstall på lokalt nivå. Rapporten til IndEcol viser imidlertid at SSB sine beregninger av klimagassutslipp i Trondheim ikke kan anvendes ukritisk i forhold til å vurdere om kommunens klimamålsetting oppfylles. I tillegg er metoden til SSB ikke alltid egnet til å fange opp effekten av klimatiltak som gjennomføres lokalt.

Rapporten til IndEcol presenterer en alternativ metode for å beregne klimagassutslipp. IndEcol har beregnet klimagassutslippet fra Trondheim kommune sin egen virksomhet med utgangspunkt i et *livsløpsperspektiv*. Et livsløpsperspektiv på klimagassutslippene i Trondheim innebærer at man beregner utslippene knyttet til offentlig og privat sluttforbruk, også det som er nødvendig for å framstille og levere produkter, uavhengig av hvor utslippene skjer.

IndEcol legger videre til grunn en ny metodikk som beregner klimagassutslipp med utgangspunkt i detaljerte data fra kommuneregnskapet. I et slikt livsløpsperspektiv beregnes utslippene fra kommunens egen virksomhet til å være ca 123.000 tonn CO₂-ekvivalenter for år 2005. Av dette er det bare ca 30.000 tonn hvor utslippene skjer innenfor kommunens geografiske grenser. Det resterende utslippet (93.000 tonn) skjer andre steder – enten i andre deler av Norge eller i utlandet. Det må presiseres at beregningene til Industriell økologi legger til grunn at forbruk av strøm medfører utslipp av klimagasser – all den tid Norge i et normalår er avhengig av import av strøm. Hvis det legges til grunn 100% vannkraft som energikilde for strømproduksjonen, blir det samlede klimagassutslippet for kommunens egen virksomhet redusert med 38.000 tonn CO₂-ekvivalenter.

Metoden til Industriell økologi er godt egnet til å fange opp effekten av tiltak som iverksettes lokalt – slik som en overgang fra el/olje til fjernvarme i kommunale bygg. Metoden til Industriell økologi vil også fange opp effekten av Trondheim kommune sin satsning på mer miljøriktige innkjøp. En god del av varene som Trondheim kommune kjøper inn er produsert utenfor kommunens geografiske grenser. Beregningsmetoden til Industriell økologi er også uavhengig av lokalisering av industri.

Trondheim kommune

For en mer utfyllende omtale av resultatene fra prosjektet vises det til den vedlagte sammendragsrapporten fra Program for Industriell økologi ved NTNU.

Drøfting

Klimautvalget har i forbindelse med sin behandling av rapporten til IndEcol bedt Rådmannen vurdere utarbeidelsen av en ny kortfattet energi- og klimahandlingsplan for Trondheim. Rådmannen har vurdert dette forslaget og slutter seg til anbefalingen fra Klimautvalget. Det er behov for å revidere den eksisterende klimahandlingsplanen fra år 2000 blant annet i lys av anbefalingene fra Lavutslipputvalgets rapport og resultatene fra IndEcol-prosjektet. En ny oppdatert klimahandlingsplan vil også imøtekomme Bystyrets ønske om å ha fokus på lokal klimahandling, jamfør budsjettokumentet for 2007.

Det er Rådmannens vurdering at en ny energi- og klimahandlingsplan bør ha fokus på utslippskilder hvor kommunen har virkemidler til å påvirke utslippene. Med andre ord bør en slik plan ikke omfatte tiltak hvor virkemidlene ligger på statlig eller internasjonalt nivå. Problembeskrivelse og utredningsbehov er langt på vei tilfredsstilt gjennom prosjektsamarbeidet med IndEcol samt med den eksisterende klimahandlingsplanen fra år 2000. Det er derfor Rådmannens syn at en ny energi- og klimahandlingsplan bør være kortfattet samt ha sitt hovedfokus på å utrede konkrete og realiserbare klimatiltak. Det er også naturlig at en slik plan trekker på allerede eksisterende utredninger og planer slik som den nylig vedtatte transportplanen samt den kommende avfallsplanen.

Rådmannen foreslår at Trondheim kommune søker Enova om støtte til utarbeidelsen av en ny energi- og klimahandlingsplan. Enova har en egen støtteordning rettet mot denne typen planer. Over 60 kommuner har til nå benyttet seg av ordningen. Enova kan bidra med inntil 50 % av prosjektkostnadene, begrenset oppad til kr 100.000. Rådmannen foreslår at egenandelen i prosjektet tilfredsstilles gjennom bruk av intern tid og ressurser til utarbeidelse av planen. Miljøenheten har en egen klima- og energirådgiver som kan benyttes i denne forbindelsen.

Støtteordningen til Enova har til hensikt å hjelpe kommunene til å identifisere gode og fremtidsrettede energiprojekter. Gode energiprojekter som identifiseres av kommunene kan i en senere fase oppnå både forprosjektstøtte og investeringsstøtte fra Enova. Trondheim kommune har allerede to pågående Enova-prosjekter i forhold til egen bygningsmasse. Det er Rådmannens vurdering at en ny energi- og klimahandlingsplan for Trondheim spesielt vil søke å identifisere nye energiprojekter hvor investeringsstøtte fra Enova kan bidra til å utløse prosjektene.

En ny energi- og klimahandlingsplan for Trondheim vil trekke på resultatene fra prosjektsamarbeidet med IndEcol. IndEcol har utviklet en interessant metode for å beregne klimagassutslipp fra kommunens egen virksomhet med utgangspunkt i data fra kommuneregnskapet. SSB med sine årlige utslippsberegninger gir også nyttig informasjon, selv om de har betydelige svakheter slik som beskrevet i rapporten til IndEcol.

I budsjettet for 2007 er det bevilget kr 150.000 til oppfølging av arbeidet til IndEcol med registreringsverktøy for klimagassutslipp og til en høring om konsekvensene i Trondheim av klimaendringer. Som nevnt ovenfor har metoden til IndEcol gitt nyttige resultater for kommunens klimaarbeid. Rådmannen er imidlertid usikker på hvordan denne typen beregninger rent praktisk skal kunne gjøres på årlig basis uten betydelige utredningskostnader. Rådmannen ber derfor om tilslutning til at bevilgningen på kr 150.000 inngår i arbeidet med en ny energi- og klimahandlingsplan, og hvor midlene brukes til utredningsbehov knyttet til klimagassregnskap. Forslaget innebærer med andre ord at midlene ikke utelukkende må knyttes

Trondheim kommune

opp til oppfølging av verktøyene utviklet av IndEcol. For eksempel har prosjektsamarbeidet med IndEcol avdekket et behov for å få bedre tall på klimagassutslipp fra transport i Trondheim.

Konklusjon

Rådmannen foreslår at en ny energi- og klimahandlingsplan legges fram til politisk behandling våren 2008. Det er naturlig at det underveis i prosessen legges opp til medvirkning fra bysamfunnet. Det vises for øvrig til budsjettvedtaket om bevilgning av kr 150.000 blant annet til oppfølging av arbeidet til IndEcol med registreringsverktøy for klimagassutslipp. Rådmannen foreslår at disse midlene inngår i arbeidet med en ny energi- og klimahandlingsplan. Midlene kan anvendes til videre utredningsbehov knyttet til lokalt klimagassregnskap, hvor oppfølging av verktøyene til IndEcol inngår.

Rådmannen i Trondheim, 01.03.2007

Håkon Grimstad
kommunaldirektør

Thorbjørn Bratt
Miljødirektør

Vedlegg:

- "Energibruk og klimagassutslipp i Trondheim". Sammendragsrapport av klimaprojekt ved Program for Industriell økologi ved NTNU

Utrykt vedlegg:

- "Energibruk og klimagassutslipp i Trondheim". Hovedrapport. Tilgjengelig på Internett:
http://www.indecol.ntnu.no/indecolwebnew/publications/reports/rapport07/rapport2_07web.pdf